

N:o 101.

Af herr **Liss Olof Larsson**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i lagstiftningen angående försäljning af vin- och maltdrycker.*

De missbruk, som vid den fria handeln med vin och maltdrycker bedrifvas, kunna icke förnekas. Derom vittna, förutom de många motionerna vid riksdagarne samt de uttalanden, som i tidningar och på allmänna möten allt som oftast förekomma, framför allt den i hela landet pågående nykterhetsrörelsen, hvilkens välgörande inflytande och goda syfte under de senare åren blifvit allt mer insedda och erkända. Men om förhållandet är sådant, följer också deraf, att denna rörelse icke må genom lagstiftningen motarbetas, hvilket likväl måste ega rum, så länge kommunerna sakna befogenhet att förekomma den lockelse till drycken-skap, som enligt nu gällande lag kan genom handeln med ofvan sagda drycker utläggas af hvilken person som helst. Riksdagen anser att lagstiftningen tvärt om bör uppmuntra och stödja nykterhetssträfvandena, enär det måste betraktas såsom all lagstiftnings yttersta uppgift att befordra det, som inses vara godt och för hela folket välsignelsebringande.

En lagförändring i syfte att inskränka rättigheten till handel med vin och maltdrycker till afhemtning innebär icke någon inskränkning i näringsfriheten, vare sig i afseende å tillverkning eller försäljning, för sådana affärsmän och yrkesidkare, hvilka hafva gjort till sin uppgift att tjena allmänheten genom att tillhandahålla de drycker, som för många

blifvit ett verkligt behof, utan frågan gäller endast att utfinna medel att förhindra anordnandet af sådan affärsverksamhet af nu åsyftade slag, som på grund af för handen varande omständigheter pröfvas vara för en ort obehöflig eller skadlig.

De invändningar, som häremot ofta blifvit gjorda i hvad som förmenats vara den arbetande befolkningens intresse, förlora sin hufvudsakligaste betydelse i betraktande af att det är just från den arbetande befolkningen, som yrkandet på inskränkning i handeln med vin och malt-drycker förnämligast utgått och ännu utgår. Denna befolkning har sjelf allra bäst varit i tillfälle att erfara den skada han genom den närvarande handelsfriheten lidit.

Så skref Riksdagen till Konungen, den 12 Maj 1885, och på grund af hvad som sålunda anförts anhöll Riksdagen om sådan ändring i då gällande lagstiftning, att den, som vill åt allmänheten tillhandahålla vin och malt-drycker till salu för afhemtning till mindre qvantitet än tio liter, skall vara skyldig dertill utverka sig tillstånd i samma ordning, som bestämmes i §§ 3—6 i kongl. förordningen den 18 september 1874 angående villkoren för försäljning till förtäring på stället af vin och malt-drycker, samt att magistrat må erhålla rättighet att för viss tid eller för alltid förbjuda försäljare i stad vidare försäljning af nämnda drycker i det fall och på det sätt, som medgifvits kommunalnämnd i § 14 af nyss åberopade kongl. förordning, såsom denna paragraf numera lyder i kongl. kungörelsen den 30 november 1876.

Efter vederbörandes hörande utfärdade Kongl. Maj:t ny förordning i ämnet den 24 oktober 1885, men till min och mångens öfverraskning befans att Kongl. Maj:t icke fäst afseende å Riksdagens framställning i afseende å malt-dryckers försäljning till afhemtning. Denna försäljning har derföre fortfarande fått ohejdadt bedrifvas, till skada för alla och till nytta för ingen, knappast för handlanden, som bedrifver sådan handel. Inom min hemort har denna frihet till försäljning af malt-drycker vållat oberäknelig skada, och der finnes knappast mer än en mening, då man undantager deras som sjelfva idka sådan handel, om huru nödvändigt det är att samma inskränkning i fråga om försäljning af malt-drycker må ega rum, som den hvilken stadgats i fråga om försäljning af vin till afhemtning. De kommuner, som önska flere försäljningsställen för försäljning af malt-drycker till afhemtning och som deraf icke rönt någon olägenhet, kunna ju, äfven om ett sådant stadgande, som det jag åsyftar, varder utfärdadt, tillåta så många som helst att idka sådan handel, och dessa kommuner lida derföre ingen skada eller intrång, om andra kommuner, hvilka hafva verklig skada af denna fria försäljning

som nu eger rum, finge rätt att pröfva både behovet af sådan försäljning inom kommunen, och den persons lämplighet, som vill idka sådan handel.
Jag hemställer derföre,

att Riksdagen må i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om sådan ändring i nu gällande lagstiftning angående vin och maltdryckers m. m. försäljning, att den, som vill åt allmänheten tillhandahålla maltdrycker till salu för afhemtning till mindre quantitet än tio liter, skall vara skyldig dertill utverka sig tillstånd i samma ordning, som nu är bestämdt för den hvilken vill för afhemtning försälja vin i mindre quantitet än tio liter.

Stockholm den 13 maj 1887.

Liss Ol. Larsson.
